

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

2016

Luděk Karlovec

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Studijní program Politologie

Studijní obor Politologie

Bakalářská práce

**Agenda Evropské unie v českých médiích -
případ kohezní politiky**

Luděk Karlovec

Vedoucí práce: PhDr. Mgr. Petr Jurek, Ph.D.

katedra politologie a mezinárodních vztahů

Fakulta filozofická Západočeské univerzity Plzeň

Plzeň 2016

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a uvedl jen použitý seznam pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2016

.....

Na tomto místě bych velice rád poděkoval panu PhDr. Mgr. Petru Jurkovi Ph.D., mému vedoucímu práce za skvělé postřehy a rady při konzultacích. Vážím si jeho zkušeností a znalostí, které velmi rád sdílí a dále jeho ochoty vyjít člověku vstříc, když si zrovna neví rady.

Obsah

1. ÚVOD	6
2. HISTORIE KOHEZNÍ POLITIKY EU A JEJÍ CÍLE.....	10
3. ČETNOST ZV A SESTAVENÍ SPOLEČNÝCH SKUPIN.....	14
4. POROVNÁNÍ KORUPČNÍCH KAUZ.....	26
4.1 Kauza Elfmark.....	26
4.2 Kauza Drobil.....	28
4.3 Kauza Dobeš.....	29
4.4 Kauza Rath	32
5. ZÁVĚR	35
6. SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY	39
7. RESUMÉ.....	42

1. ÚVOD

Zadané téma mé Bakalářské práce je agenda Evropské unie v českých médiích – případ kohezní politiky¹. Zjednodušeně řečeno toto téma popisuje veškeré činnosti, které souvisejí s touto politikou EU a o kterých zároveň informují česká média.

Zvolil jsem si toto téma, protože chci zjistit, jak česká média informují o této problematice. Chci zjistit, jak je nastaven novinářův pohled na regionální politiku EU. Zajímá mě nakolik je regionální politika pro českého novináře důležitá a na co konkrétně se v této oblasti zaměřuje. Tento úkol jsem si zvolil, neboť si myslím, že úhel pohledu novináře a jeho zaměření může velmi ovlivnit názor veřejnosti na danou oblast.

Mým cílem tedy je udělat analýzu sesbíraných dat zpravodajských výstupů zvolených médií, komparovat tato média mezi sebou a vyvodit z toho odpovídající závěry. Chci se zaměřit na nevšední kumulace tematicky podobných zpravodajských výstupů, které jsou něčím zajímavé. Nejdůležitějším cílem ale je přijít na to, jak se shoduje pohled českého novináře s oficiálními cíli kohezní politiky Evropské unie. Hlavním obecným cílem kohezní politiky Evropské unie rozumím především snahu o efektivní nakládání s evropskými dotacemi tak, aby byla zajištěna podpora nejméně vyvinutých regionů a to v odpovídajících oblastech veřejného života. Tak například pokud region bude mít málo vzdělané populace, která by tento region mohla pozvednout, tak logicky by investice měly směřovat do projektů, které podporují například výstavbu škol, nebo zajištění odpovídajícího vybavení pro kvalitní výuku. Cílem kohezní politiky EU tedy není vyčerpat co nejvíce dotací, ale vyčerpat dotace tak, aby byl zajištěn skutečný cíl kohezní politiky, jak jsem jej výše popsal.

Pro uskutečnění výše uvedených záměrů budu tedy analyzovat tzv. zpravodajské výstupy. Termínem zpravodajský výstup rozumím článek, pokud se jedná o tištěné a internetové médium, nebo přepis zpravodajského pořadu u televizní stanice. V první fázi mé analýzy se zaměřím na zjištění počtu zpravodajských výstupů

¹ Jiný název pro regionální politiku

zvolených médií, které se nějakým způsobem vztahují k regionální politice. Dále se pokusím roztrždit tyto výstupy do pěti kategorií. První kategorie těchto výstupů bude kategorie, kterou nazvu kategorií neutrálních zpravodajských výstupů, druhou kategorií nazvu kategorií pozitivních zpravodajských výstupů, třetí kategorie dám název negativní zpravodajské výstupy, čtvrtá kategorie se bude nazývat neutrální zpravodajské výstupy s argumentací a pátá, poslední kategorie se bude nazývat zmínka. Toto roztržení chci definovat tak, že třídím zpravodajské výstupy z hlediska obsahového dle sdělení uvedeného v těchto výstupech. V následujících odstavcích tedy vysvětlím konkrétně postup tohoto třídění.

Jako první popíši, jaké zpravodajské výstupy zařadím do kategorie neutrálních zpravodajských výstupů. Zařadím tam takové zpravodajské výstupy, u kterých bude převažovat sdělení čistě neutrální, tj. nebude tam žádné doplnění o informace, které toto sdělení rozšiřují o dodatečnou slovní argumentaci nebo například o nějaká číselná fakta.

Dalšími dvěma kategoriemi, které budu třídít, jsou kategorie pozitivních a negativních zpravodajských výstupů. Do těchto kategorií zařadím takové zpravodajské výstupy, které budou obsahovat nějaké hodnocení, a to buď negativní, nebo pozitivní. Tento pojem hodnocení vysvětlím následujícím způsobem. Když například zpravodajský výstup bude obsahovat nějak citově zabarvená slova vůči něčemu, co nějak souvisí s kohezní politikou, pak podle polaritý tohoto hodnocení zařadím tyto zpravodajské výstupy buď do pozitivních, nebo negativních zpravodajských výstupů.

Čtvrtou kategorií je zpravodajský výstup, který nazývám neutrální s argumentací. Tímto termínem označím ten zpravodajský výstup, kde novinář doplní neutrální informaci ještě svojí věcnou argumentací nebo údaji podloženými nějakými fakty. Jako příklad mohu uvést takový zpravodajský výstup, který svoji čistě neutrální složku doplňuje o faktickou informaci vyjádřenou ve formě nějaké sumy peněz, která umožní srovnání dané neutrální informace třeba s minulostí a následně toto srovnání slouží k vyvození nějakého smysluplného závěru. Podobným způsobem

může samozřejmě redaktor nebo novinář pouze slovně argumentovat o dané neutrální informaci, dále ji rozvíjet a vyvodit též nějaké konečné hodnocení.

Čtvrtá kategorie nazvaná zmínka bude poukazovat na takové zpravodajské výstupy, které se pouze zmiňují o kohezní politice, ale není zde kohezní politika hlavním tématem. Do této kategorie tedy přiřazuji takové zpravodajské výstupy, kde se třeba jen v jedné² větě objevuje daný vyhledávací termín, ale jen jako zmínka jiné možnosti. Touto možností může být například financování daného zařízení, které je zde hlavním popisovaným tématem, ze strukturálních fondů EU. Tento zpravodajský výstup tedy není apriori zaměřen na téma související s kohezní politikou.

Dále bych chtěl podotknout, že pro třídění obsahové stránky zpravodajských výstupů si volím pouze sdělení nebo hodnocení novináře daného výstupu, nikoli citaci či jinak přejatá slova osoby, ke které se článek nějakým způsobem vztahuje. Jako zdroje využiji internetovou databázi Anopress.cz, ze které si vyberu pro porovnání následující média. První médium budou Hospodářské noviny jako zástupce denního tisku. Druhé médium bude z oblasti televizního zpravodajství, kde si zvolím Českou televizi a to konkrétně kanál ČT 24. A třetí oblastí budou výstupy z oblasti internetového zpravodajství, kde budu čerpat ze serveru Aktuálně.cz. Tato média budu sledovat od začátku nového parlamentního období roku 2010 až do současnosti, tedy konce roku 2015. V tomto období se tedy vystřídaly dvě vlády, jedna od roku 2010 do roku 2013 a druhá od roku 2013 do konce roku 2015.

Abych mohl vůbec analyzovat jednotlivá média v souvislosti s kohezní politikou, musím nejprve zmínit termíny, které s touto problematikou souvisejí a které použiji pro vyhledávání v databázi Anopress.cz. Termínů, které budu využívat pro vyhledávání článků, je pět: kohezní politika, strukturální fond, eurodotace, operační program a regionální politika. Tyto termíny jsem zvolil, protože se často vyskytují v souvislosti právě s kohezní politikou EU. Konkrétně u termínů kohezní politika a regionální politika je na první pohled jasné, že jsem je zvolil, protože jsou to přímo

² Možné je samozřejmě i ve více větách, nicméně obecné zaměření článku jde jiným směrem než ke kohezní politice.

názvy dané politiky EU. Strukturální fondy³ je termín, který používá Evropská unie pro obecné označení fondů, ze kterých se vyplácejí peníze pro uplatnění kohezní politiky EU. Další termín operační program se váže už ke konkrétní oblasti, neboť každý operační program má svůj název podle oblasti použití a dle potřeby peněz v dané oblasti se tyto peníze do těchto operačních programů přerozdělují. Pátý, poslední termín eurodotace je termín, který se váže spíše na novinářský žargon a vyjadřuje zobecnění finančních prostředků přicházejících z EU. Po vyhledání článků ještě zpřesním dotaz v kolonce upřesnění dotazu a to výrazem „EU“. Články se mi tímto zásahem ještě protřídí⁴.

Struktura práce bude taková, že v první fázi budu rozebírat historii a konkrétní cíle regionální politiky ve dvou strategických sedmiletých obdobích. V dalších kapitolách se zaměřím na rozbor samotných zpravodajských výstupů, které porovnáám mezi sebou a v poslední fázi mé práce zhodnotím dosažené výsledky a porovnáám je s oficiálními cíli kohezní politiky EU.

Použité zdroje v mé práci jsou ve větší části především z internetové databáze Anopress.cz, ze které čerpám články z Hospodářských novin a ze serveru Aktuálně.cz. Dále pomocí této databáze získávám přepisy pořadů kanálu České televize ČT 24. Co se týká ostatních zdrojů, tak převažují zdroje internetové nad zdroji tištěnými. Je to z důvodu dobré dostupnosti a relevantnosti internetových zdrojů k danému probíranému tématu.

³ Použil jsem tento termín v jednotném čísle.

⁴K vyhledávání v databázi Anopress jsem použil vyhledávací okno „Dotaz základní-rozšířený formulář“. Zde jsem umístil vybrané termíny a oddělil je čárkou. V panelu „zdroje“ tohoto formuláře jsem označil vždy vyhledávané médium, nastavil jsem časový interval vyhledávání a spustil hledání klíčových slov.

U internetového média Aktuálně.cz jsem pro nějaká období musel použít jiný systém vyhledávání, protože výše uvedeným způsobem se vyhledaly pouze některé články. Po konzultaci s hotline linkou Anopressu jsem postupoval následovně. V panelu „zdroje“ jsem označil všechny zdroje a zároveň jsem v panelu „Hledání v polích“ do kolonky zdroj vepsal termín Aktuálně.cz. Tímto způsobem jsem se dostal k většině zdrojů. Pro období konce března až konce října roku 2012 jsem bohužel ani po konzultaci s hotline Anopressu nenašel žádný článek. Důvod této nedokonalosti mi byl zástupci Anopressu vysvětlen tím, že chyběla licenční smlouva mezi oběma subjekty v tomto daném období.

2. HISTORIE KOHEZNÍ POLITIKY EU A JEJÍ CÍLE

Na začátku mé práce bych se chtěl věnovat teoretickému rozboru historie a základních cílů regionální politiky EU. Nejprve ale popíši, co vlastně pojem regionální politika EU představuje. Jde o jednu z politik Evropské unie, která představuje z hlediska investic její nejdůležitější politiku. Tato politika má za cíl zlepšovat životní podmínky obyvatelům všech regionů EU. Zlepšování životních podmínek obyvatel znamená, že je podporována například politika zaměstnanosti, konkurenceschopnosti firem a obecně hospodářský růst v každém jednotlivém regionu EU (Evropská komise 2016).

Historie regionální politiky Evropské unie začíná už podpisem zakládající smlouvy EHS z Říma. Už v této smlouvě je totiž počítáno s regionální neboli kohezní politikou. V roce 1968 pak Evropská komise zřizuje generální ředitelství pro regionální politiku, a to je možné hlavně z toho důvodu, že v té době jsou zrušena vnitřní cla a vzniká celní unie. Evropská unie se v té době rozhoduje pro bližší vzájemnou spolupráci. V polovině 70. let je pak ustanoven Evropský fond pro regionální rozvoj (Regionální politika 2014a) (Evropská unie 2015).

Skutečný vznik regionální politiky jako politiky soudržnosti se ale udává až do 70. let. V tomto období bylo totiž potřeba řešit velkou ekonomickou nesrovnalost v regionech nově přistoupivších zemí. Tehdy se jednalo o země Velkou Británii, Irsko a Dánsko. Legislativa byla pro regionální politiku ustanovena až s příchodem Jednotného evropského aktu v roce 1986 (Euroskop.cz 2005-2016). V osmdesátých letech se regionální politika znova proměňuje. V důsledku vstupu trojice jižních států Řecka, Španělska a Portugalska se politika soudržnosti zaměřuje pomocí nových strukturálních fondů na nejchudší a zaostalé regiony, dále pak na víceleté plánování, strategické zaměření investic a zapojení regionálních a místních partnerů (Regionální politika 2014a).

Dále po podpisu Maastrichtské smlouvy v roce 1993 přišlo na pořad dne zavedení nového fondu, Fondu soudržnosti. V tomto období byla vynakládána na regionální politiku již třetina celkového rozpočtu EU. Velká zátěž pro regionální politiku EU

je období po roce 2004, kdy do Evropské unie bylo přijato deset nových členů včetně České republiky. Evropská unie najednou získala o pětinu více obyvatel, ale jen nepatrně se zvedl její celkový HDP (Euroskop.cz 2005-2016). Kromě Fondu soudržnosti zavedla Maastrichtská smlouva ještě další dvě věci a to Výbor regionů a zásadu subsidiarity (Regionální politika 2014a). Aby regionální politika Evropské unie mohla smysluplně fungovat, musí mít stanovené cíle.

Nejdůležitější cíle regionální politiky Evropské unie jsou ustaveny ve smlouvách o Evropské unii a ve smlouvě o fungování Evropské unie. Hlava XVIII smlouvy o fungování Evropské unie se zabývá hlavními obecnými cíli v regionální politice EU. Hlavním smyslem regionální politiky tedy dle tohoto dokumentu je udržování jak hospodářské, tak i sociální a územní soudržnosti regionů a to takovým způsobem, aby to vedlo k harmonickému vývoji všech částí EU. Harmonický vývoj všech částí EU znamená, že se regionální politika EU bude snažit o to, aby každý region dostal příležitost ke svému vývoji a to prostřednictvím financí, které by se měly investovat do takových projektů, které budou podporovat nevyvinuté oblasti regionu (Konsolidované znění smluv 2010).

V tomto dokumentu je též poukazováno, že cílem politiky soudržnosti je zmenšování rozdílů mezi vyspělejšími a méně vyspělými regiony a zmenšování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů. V těchto regionech je ještě soustředěna větší pozornost na venkovské oblasti, oblasti nějak zasažené průmyslovými změnami, nebo na oblasti negativně zasažené přírodními nebo demografickými podmínkami. V regionální politice EU jde tedy o to, aby se nejméně vyvinuté regiony podpořily takovým způsobem, který napomůže těmto regionům se rozvinout a dovede je k větší samostatnosti pokud možno ve všech oblastech života (Konsolidované znění smluv 2010). Cílem tedy není nejslabší regiony dostat na stejnou úroveň s nejvyspělejšími oblastmi EU, ale pomoci jim nastartovat změny, které povedou k jejich lepšímu fungování v oblastech vzdělávání, infrastruktury, podnikání a dalších.

Dále se budu více soustředit na konkrétnější cíle regionální politiky EU. Více jak polovinu mé práce budu věnovat výstupům z médií, které se týkají období tzv.

Lisabonské strategie, tedy let 2010 – 2013. Tato strategie byla zaměřena především na ekonomický růst a zaměstnanost (Regionální politika 2014c). Dále se budu věnovat dokumentu vydanému v Bruselu v roce 2007 a týkajícího se mimo jiné i cílů politiky soudržnosti v letech 2007 – 2013. Investice dle tohoto dokumentu by měly být dávány na národní programy, ale zároveň je třeba, aby tyto prostředky zohledňovaly i jednotlivé země a regiony. Lisabonská strategie prosazuje takové cíle, které vytvoří Evropu, kde bude dostatek kvalitních pracovních míst, budou podporovány investice a nová inovativní řešení v podnikatelské sféře. Členské státy jsou vyzývány, aby vytvořily investice, které budou podporovat splnění Lisabonských cílů. Povinné je to zatím jen pro státy EU 15, pro ostatní státy je tato výzva jen dobrovolná (Komise Evropských společenství 2007). Financování regionální politiky se tedy primárně zaměřuje na snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony, a to takovým způsobem, aby obyvatelstvo v daných regionech mělo pokud možno stejné šance ve všech oblastech lidského života. Zároveň tato snaha by měla být cílena na efektivitu dané politiky regionální koheze. Tato politika by totiž neměla pouze řešit daný problém v regionu, ale také se snažit o jistou formu návratnosti. Další problematikou, kterou se regionální politika zabývá, je vytvoření takového prostředí v daném regionu, které zajistí omezení vlivu místních podnikatelů, a tím znesnadní destabilizaci sociální struktury v dané oblasti (Stejskal – Kovárník 2009: 11-12).

Evropská regionální politika má z hlediska strategického programu pro roky 2013 až 2020 několik zásadních cílů. Jde o cíle, které se zaměřují na posílení výzkumných programů, technologického vývoje a inovace. Dále se zaměřují na vybudování konkurenceschopnosti malých a středních podniků a zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím. V tomto strategickém programu jde i o podporu nízkouhlíkového hospodářství. Především věty můžeme považovat za vyjádření hlavních priorit ve strategickém programu pro roky 2013 až 2020 (Regionální politika 2014b).

Další cíle pro toto nové stanovené období kohezní politiky EU, na které již není brán takový zřetel, vycházejí především z nutnosti podpory udržitelné dopravy,

udržitelné a kvalitní zaměstnanosti, sociálního začleňování a zvyšování efektivity veřejné správy. Tento strategický program má zacíleno i na podporu vzdělávání, odborného výcviku, celoživotního vzdělávání a v neposlední řadě i na investice do ochrany životního prostředí. O praktické naplnění těchto cílů se stará Evropský sociální fond a Evropský fond soudržnosti (Regionální politika 2014b).

Na závěr této kapitoly se pokusím shrnout předešlé odstavce, které se zabývaly cíli regionální politiky Evropské unie. Hlavním smyslem těchto cílů je podporovat ty regiony EU, které v nějakém směru zaostávají a potřebují získat lepší podmínky pro svůj rozvoj. Tím se zajistí větší provázanost a soudržnost jednotlivých regionů mezi sebou. Tyto kroky se provádějí pomocí financí, které jsou investovány do těchto méně rozvinutých regionů formou přímo zacílených projektů. V těchto méně rozvinutých regionech tato politika sleduje především oblasti, které jsou zasaženy nějakou průmyslovou výrobou, venkovské oblasti, oblasti postižené přírodními katastrofami atd. (Konsolidované znění smluv 2010).

Co se týče konkrétních cílů regionální politiky EU tak pro strategické období 2007 až 2013 platí tzv. Lisabonská strategie, která je zaměřena především na zkvalitnění politiky zaměstnanosti, hospodářského růstu a inovativních řešení v podnikatelské sféře. Pro druhé strategické období, které též zapadá do mého zvoleného rámce, tedy období 2013 až 2020, jsou cíle zaměřeny na posílení výzkumu, technologického vývoje a na podporu konkurenceschopnosti malých a středních podniků (Komise Evropských společenství 2007) (Regionální politika 2014b).

Po definování cílů kohezní politiky EU mohu přejít k samotné analýze vyhledaných zpravodajských výstupů. Prvním úkolem, kterým se budu zabývat, je to, jak jsou jednotlivé druhy zpravodajských výstupů daných médií početné v souvislosti s kohezní politikou EU.

3. ČETNOST ZV A SESTAVENÍ SPOLEČNÝCH SKUPIN

Dnešní doba přináší široké spektrum informací z různých druhů médií. Rozhodl jsem se v mé práci využít tři rozdílné druhy těchto médií. Jedná se o tištěná média, internetová média a televizi. Konkrétně jde tedy o Hospodářské noviny, server Aktuálně.cz a televizní kanál ČT 24. Tato tři konkrétní média jsem si samozřejmě nevybral náhodou. Vybíral jsem je na základě toho, že všechna tři daná média se zabývají denním zpravodajstvím a jsou tedy zaměřena stejným směrem. Dalším důvodem bylo, že každé médium představuje zástupce jednoho druhu mediální sféry. Porovnání těchto tří konkrétních médií bude tedy více vypovídající. Abych tedy mohl dostát svému závazku a určit četnost daných zpravodajských výstupů, musím je nejprve vyhledat v databázi na serveru Anopress.cz. Po tomto kroku je nutné podrobit tyto zpravodajské výstupy pečlivé analýze a rozřadit je dle zadaných kategorií.

CELKOVÝ POČET ZV⁵ U JEDNOTLIVÝCH MÉDIÍ

tab 1

Platí pro období 1. 6. 2010 až 31. 12. 2015			
Druh média	Četnost zpr. výstupů	Četnost v procentech	Četnost celkem
HN	320	51 %	633
ČT 24	107	17 %	
Aktuálně.cz	206	33 %	

Zdroj: „ANOPRESS.CZ“

V dané analýze jednotlivých médií jsem se zabýval stovkami zpravodajských výstupů. V tab 1 jsem vypsal výsledky mého vyhledávání v internetové databázi Anopress.cz. V této tabulce je vidět, že 52 % všech zpracovávaných zpravodajských výstupů týkajících se kohezní politiky pochází z Hospodářských novin. Je mi jasné, že toto procentuální srovnání může být trochu zavádějící, neboť neznám celkový

⁵ Zkratka pro zpravodajský výstup. Budu tuto zkratku používat i níže.

počet zpravodajských výstupů daných médií, ale přesto jsem tuto informaci do tabulky uvedl.

Hospodářské noviny jsou v četnosti zpravodajských výstupů mezi mými vybranými médii na prvním místě, neboť jejich záměr je informovat především čtenáře, kteří podnikají a potřebují přesnější informace o této oblasti. Souvislost podnikání s regionální politikou EU je samozřejmě hlavně v tom, že regionální politika EU umožňuje podnikatelům získávat finanční prostředky z různých operačních programů, které financuje Evropská unie (e.conomia 2016a). Dle bývalého šéfredaktora Hospodářských novin Romana Galla, se noviny posunuly od čtenářů, kteří byli pouze obyčejnými, nevýraznými úředníky ke čtenářům, kteří potřebují hlavně analýzy informací a potřebují znát souvislosti mezi těmito informacemi (Stropnický, Matěj 2005).

Zpravodajský web Aktuálně.cz je dle jeho provozovatele e.economia zaměřen na aktuální denní zpravodajství o ekonomice a domácích i zahraničních událostech (e.conomia 2016b). V mém výzkumu je dle četnosti zpravodajských výstupů druhý v pořadí. Viz tab 1. Vznik tohoto internetového deníku souvisí s neutěšenou situací v Hospodářských novinách. V létě roku 2005 totiž nastoupil do pozice šéfredaktora Hospodářských novin Petr Šimůnek, který opustil pozici zástupce šéfredaktora v deníku Mladá fronta dnes. Tvůrčí svoboda pro redaktory byla po této změně omezena. Několik redaktorů se tedy rozhodlo opustit tyto stojaté vody, které panovaly v Hospodářských novinách, a vydalo se na samostatnou dráhu tím, že založili zpravodajský server Aktuálně.cz. Mezi tyto redaktory patřili lidé jako bývalý šéfredaktor Hospodářských novin Roman Gallo, pak Sabina Slonková, David Macháček a Jakub Unger. Oficiálně tento internetový deník začal fungovat od 1. 11. roku 2005 (Stropnický, Matěj 2005). Ačkoliv obě média jsou vlastněna stejnou společností Economia, tak nezávislost těchto dvou médií na sobě navzájem v produktech novinářské profese je zaručena už jen na základě těchto předchozích vzájemných neshod.

Poslední místo kanálu ČT 24 v tab 1 si vysvětluji tím, že Česká televize prostě nevyčleňuje tolik prostoru k detailnímu rozebírání jednotlivých zpravodajských

výstupů o kohezní politice EU. Kanál České televize ČT 24 je však dle článku ze serveru RADIOTV počítán mezi nejvíce seriózní média v České republice. Tento zpravodajský kanál vznikl 2. května roku 2005 v období, kdy Česká televize postupně zaváděla digitální vysílání (RADIOTV 2008).

ČETNOST ZV ZAMĚŘENÝCH JEN NA KOHEZNÍ POLITIKU

tab 2

Platí pro období 1. 6. 2010 až 31. 12. 2015			
Druh média	Četnost zpr. výstupů	Četnost v procentech	Četnost celkem
HN	305	58 %	524
ČT 24	76	15 %	
Aktuálně.cz	143	27 %	

Zdroj: „ANOPRESS.CZ“

Zajímavý pohled mohu ukázat na srovnání četnosti jednotlivých zpravodajských výstupů, s tím že budu počítat pouze výstupy, jejichž hlavním probíraným tématem je regionální politika EU. Tedy odejmu ty zpravodajské výstupy, které se pouze někde v obsahu zmiňují o této problematice, ale není na ni cele zaměřen daný zpravodajský výstup.⁶ Tento pohled mohu ukázat pomocí tab 2. V této tabulce je vidět, že zpravodajské výstupy z Hospodářských novin jsou častěji zaměřené skutečně tematicky na kohezní politiku EU, protože po odečtení článků, které se pouze zmiňují o kohezní politice, se procento četnosti ještě navýšilo. U serveru Aktuálně.cz se procento četnosti mírně snížilo a u zpravodajských výstupů ČT 24 zůstalo v porovnání s tab 1 přibližně stejné.

Nyní přejdu k roztřídění zpravodajských výstupů dle mých čtyř kategorií. Jedná se tedy o třídění na kategorie neutrální výstupy, neutrální výstupy s argumentací, pozitivní výstupy a negativní výstupy.

⁶ Tímto je myšleno, že nebudu počítat takové články, ve kterých je sice obsažen vyhledávaný termín nebo i více hledaných termínů, ale tyto jsou v článku použity pouze jako součást informací, které doplňují jiné hlavní téma článku. Článek je prostě tematicky zaměřen na jinou oblast, než je kohezní politika EU.

TŘÍDĚNÍ ZV DLE ZVOLENÝCH KATEGORIÍ

tab 3

Platí pro období 1. 6. 2010 až 31. 12. 2015						
Kategorie	Neutrální	Neutr. s arg.	Neutr. s arg. [%]	Pozitivní	Negativní	Celkem výstupů
HN	247	45	15 %	1	12	305
ČT 24	20	56	74 %	0	0	76
Aktuálně.cz	49	92	64 %	1	1	143

Zdroj: „ANOPRESS.CZ“

Z této mé analýzy jsem dospěl k výše uvedené tabulce s označením tab 3. V této tabulce je vidět zajímavá informace, která se týká Hospodářských novin. Tyto noviny mají sice nejvíce zpravodajských výstupů souvisejících s kohezní politikou, nicméně mají též nejvíce negativních hodnocení. Další informací, kterou lze vyčíst z tab 3 se týká zpravodajského kanálu České televize, kde je vidět, že není ani jeden výstup ohodnocen buď negativně, nebo pozitivně. Tuto informaci potvrzuje článek, který vyšel na serveru RADIOTV, kde Česká televize je dle tohoto článku jedním z nejvíce seriózních zdrojů v České republice (RADIOTV 2008).

Aby bylo pochopeno, jak jsem postupoval při analýze a rozřídění zpravodajských výstupů a jak jsem tedy došel k těmto konkrétním počtům, chci se teď věnovat podrobné analýze některých konkrétních zpravodajských výstupů. Uvedu zde příklady analýzy u každé jednotlivé kategorie.

Prvním zpravodajským výstupem, kterým se budu zabývat, je neutrální zpravodajský výstup. Neutrální výstupy vyhledávám na základě toho, že tento výstup, abych ho mohl pokládat za neutrální, musí předávat informaci nezaujatým, tedy neutrálním způsobem. Znamená to, že informace je pouze sdělena a není zde žádné doplnění o fakta či jinou slovní argumentaci zaměřenou vůči původní neutrální informaci.

V kategorii neutrální zpravodajský výstup mohu uvést příklad článku z Hospodářských novin, který se nazývá *Instituce vyčerpaly z fondů EU 422*

*miliard.*⁷ Článek jen čistě sděluje informaci o tom, kolik peněz se vyčerpalo z evropských strukturálních fondů v období mezi lety 2008 až 2014 a že Ředitelství silnic a dálnic ČR získalo nejvíc těchto dotací. Článek vyšel v Hospodářských novinách dne 29. 7. 2014 (Hospodářské noviny 2014).

Další kategorie zpravodajských výstupů je kategorie neutrální s argumentací. V této kategorii autoři zpravodajství ještě dále posuzují nosnou informaci o další věcné poznámky, které doplní daný zpravodajský výstup o další pohled na věc. Jde stále o neutrální informaci, která je už ovšem podložena buď o fakta, nebo o další argumentaci. Je zde také absence citově zabarvených výroků a slov. Příkladem spadajícím pod tuto kategorii může být například zpravodajský výstup kanálu ČT 24 s názvem *Podnikatelé loni vyčerpali od státu a EU 7 miliard*⁸ z 15. 3. 2011. V tomto zpravodajském pořadu České televize popisují dva moderátoři pořadu

⁷ Zde uvádím citovaný příklad neutrálního výstupu.

„Instituce vyčerpaly z fondů EU 422 miliard DOTACE České instituce a firmy čerpaly v uplynulém programovém období od ledna 2008 do června 2014 z evropských strukturálních fondů 422 miliard Kč. Polovina peněz přitom byla vyčerpána za poslední rok a půl. V čele žebříčku z hlediska celkové hodnoty vyplacených dotací stojí Ředitelství silnic a dálnic ČR.“ (Hospodářské noviny 2014)

⁸ Zde uvádím příklad článku neutrální s argumentací.

„Podnikatelé loni vyčerpali od státu a EU 7 miliard Moderátor (Přemysl Čech): Zájem podnikatelů o eurodotace roste. Loni si v rámci Operačního programu Podnikání a inovace rozdělili 7 miliard korun. Peníze jdou nejčastěji na nákup nových strojů, informačních systémů nebo zateplení budov. Redaktor (Lucie Müllerová): Hozenou rukavicí v podobě eurodotací využila například společnost Tesla Blatná. Do moderní laboratoře pro výzkum a vývoj nových výrobků z oblasti senzorové techniky investovala 26 milionů korun. Díky dotaci se jí ale výdaje sníží, v tomto případě o 36 procent, to je o víc než 9 milionů. Podobnou šanci využívá stále víc firem. Host (Martin Kocourek, ministr průmyslu a obchodu): Tak, zájem je velký. Zatím převyšuje naše případné kapacity, to znamená, máme zase na druhé straně možnost vybírat ty nejlepší projekty. Host (Miroslav Křížek, ředitel, CzechInvest): Největší zájem tradičně se projevuje v programu Eko-energie. To jsou různé ekologické a různé šetřící programy. Redaktor (Lucie Müllerová): Nejčastěji o dotace podle CzechInvestu žádají firmy z Jihomoravského kraje. V současném programovacím období to znamená, že od roku 2007 si už podnikatelé z odhadovaných 90 miliard ukrojili přes 17 miliard korun. Host (Martin Kocourek, ministr průmyslu a obchodu): Ty projekty se musí nejdřív rozběhnout, musí prokázat svoji životaschopnost a pak je můžeme proplácet. To znamená, od toho roku 2007 právě teď následuje období, kdy se prokazuje ona životaschopnost projektů a my je můžeme proplácet a podporovat. Redaktor (Lucie Müllerová): Letos plánuje ministerstvo proplatit dalších 10 miliard. Zbývajících šedesáti by se měli podnikatelé dočkat během následujících 5 let. Lucie Müllerová, Česká televize.“ (ANOPRESS IT 2016)

zájem podnikatelů o dotace z kohezních fondů EU. Jejich sdělovaná neutrální informace se obohatí o věcnou argumentaci v okamžiku, kdy moderátor umožní hostům vyjádřit se na dané téma (ANOPRESS IT 2016).⁹

Následuje kategorie pozitivních zpravodajských výstupů, která již tedy nespadá do hodnocení neutrálního, ale je zde vidět názor novináře, který je již zaměřený pozitivním směrem. Jako příklad takového zpravodajského výstupu zde uvedu článek ze serveru Aktuálně.cz s názvem *Česko získalo z Evropské unie rekordní množství peněz*.¹⁰ V tomto článku je evidentní snaha informaci o vyčerpané částce zveličit. Slova, která to nejvíce vykreslují, jsou patrné z názvu článku, kde se objevuje výraz „rekordní množství peněz“ (Aktuálně.cz 2013). Toto sousloví jasně nabádá čtenáře ihned zaujmout postoj, že se stalo něco výjimečného a dosud nevídaného. Takto psané články jsou velmi zavádějící, neboť čtenář se přivede novinářem k náhledu, který je sice zdánlivě pravdivý, ale na druhou stranu se čtenář nedozví, kam ty peníze šly a do čeho byly investovány, tedy samotná efektivita investice (Aktuálně.cz 2013).

Kategorii negativních článků se chci věnovat podrobněji, protože chci zjistit, co mají tyto zpravodajské výstupy podobné a na co tedy jsou z větší části zaměřeny.

⁹ U ZV, které pocházejí z kanálu ČT 24, uvádím zdroj ANOPRESS.CZ. V dalších pasážích již tento zdroj uvádět nebudu. Stejná situace nastává při popisu zobrazených dat v tabulkách, zde též je zdroj ANOPRESS.CZ a v textu ho již neuvádím.

¹⁰Zde uvádím příklad ZV, který je pozitivní.

„Česko získalo z Evropské unie rekordní množství peněz Rozdíl mezi tím, co Češi zaplatili a dostali, činil takřka 74 miliard korun Praha - Česká republika loni získala od Evropské unie nejvyšší částku od svého vstupu v roce 2004. Nadále přitom platí, že z rozpočtu EU odebírá více peněz, než do něj vkládá - v roce 2012 to bylo o 73,8 miliardy korun více. Celkové příjmy z EU činily 113,7 miliardy korun a na hrubém domácím produktu se podílely třemi procenty, informuje Ministerstvo financí ČR. Klíčovou roli hrály příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, ze kterých Česko dostalo dohromady 81,3 miliardy korun. Další 29,7 miliardy korun představovaly prostředky na Společnou zemědělskou politiku. K významnému navýšení došlo především proto, že bylo obnovené čerpání některých operačních programů, hlavně OP Doprava a OP Životní prostředí. Podle ministerstva byl rekordní i letošní rozdíl mezi příjmy a výdaji, o rok dříve činil pouze 30,8 miliardy korun, v roce 2005 se například jednalo pouze o dvě miliardy. "Česká republika tak od svého vstupu obdržela o čtvrt bilionu korun více, než zaplatila," shrnuje ministr financí Miroslav Kalousek. Od 1. května 2004 do 31. prosince Česko do rozpočtu EU poslalo 301,2 miliardy korun a přišlo si na 551,2 miliardy korun.“ (Aktuálně.cz 2013)

Zde uvádím příklad negativního zpravodajského výstupu.

V této kategorii jsou tedy zpravodajské výstupy, jejichž obsahové zaměření celkově vyznívá negativně. Toto negativní vyznění je vyjadřováno slovy a slovními spojeními, která jsou nějak negativně citově zbarvena. Těchto výstupů jsem našel třináct. Viz tab 3. První článek, který je opět ze zpravodajského webu Aktuálně.cz, je nazván *FOTO Pachut' tučných let. Tak Česko utrácí miliardy z EU*¹¹. V tomto článku, který je spíše zaměřen na vizuální zprávu formou fotografií, jak se také u nás utrácejí peníze z evropských strukturálních fondů, se autor zaměřuje na nepříliš povedené projekty postavené za evropské peníze. Tento článek jsem zařadil do kategorie negativní, neboť už název napovídá, jak autor přemýšlí o kohezní politice EU a jejím praktikování v ČR. Totiž slovo pachut' už jaksí naznačuje, kam směřuje cíl daného článku. Tímto svým směřováním se autor jasně vymezuje vůči kohezní politice EU negativně (Aktuálně.cz 2014a).

Dalších dvanáct zpravodajských výstupů zařazených do kategorie negativní je z Hospodářských novin. Tyto články pod značkou tohoto deníku jsou prakticky všechny směřované ke kritice s negativním postojem vůči čerpání ze strukturálních fondů EU. Pouze jediný článek z dvanácti zařazených do kategorie negativní, nesouvisel s kritikou nelegálního přesouvání peněz v souvislosti s kohezní politikou EU. Tento článek se věnoval spíše kritice systému přerozdělování evropských dotací v souvislosti s hlavním městem Praha. Je nabíledni, že společné tematické zacílení, které jsem zjistil u jedenácti článků z dvanácti, není náhodné.

Zajímavá není jen četnost zpravodajských výstupů, ale také jak jednotlivá média informují o jednotlivých událostech. Chci nyní porovnat různé styly psaní, které můžeme spatřovat jako společný prvek každého jednotlivého zvoleného média.

¹¹ „FOTO Pachut' tučných let. Tak Česko utrácí miliardy z EU Až bilion korun mohli utratit Češi ze společných evropských peněz od vstupu do Evropské unie před deseti lety. Za co a jak se jim to podařilo se podívejte v galerii. Praha - Česká republika mohla poslední roky utratit až 120 miliard korun ročně z evropských fondů. Daří se jí to na 64 procent, nejhůř ze všech zemí Evropské unie. Máme špatný systém rozdělování peněz, rychle se mění vlády i úředníci operačních programů, nefunguje kontrolní systém. Dotace narušují konkurenční prostředí, svádějí ke korupci. Vznikají podivné stavby bez využití, za ceny, nad kterými zůstává rozum stát. Podívejte se do fotogalerie, co se také v Česku postavilo za evropské peníze. Další fotogalerie autora si můžete prohlédnout tady. URL| <http://zpravy.aktualne.cz/deset-tucnych-let-dotaci-z-evropskych-fondu/r~e0fbb76ccec811e3b26d002590604f2e/>“ (Aktuálně.cz 2014a)

První médium, které budu z tohoto hlediska zkoumat, jsou Hospodářské noviny. Styl, kterým jsou psány Hospodářské noviny, je hodně erudovaný s cílem problém řešit obsáhleji. Je to dáno skladbou redakce, kde jsou lidé, kteří se o tuto problematiku zajímají delší dobu, a je vidět, že rozumí i ekonomické a podnikatelské sféře. Styl psaní je proto veden hodně odborně s cílem nejenom informovat o aktuálním dění, ale i vysvětlit danou problematiku tak, aby čtenář podanou informaci lépe pochopil. Jak už jsem uvedl výše, tak z hlediska vysvětlovacích článků o kohezní politice EU Hospodářské noviny dominují.

Následuje vysvětlení stylu psaní zpravodajského webu Aktuálně.cz. Zpravodajství z tohoto webu už na první pohled je zaměřeno na aktuální rychlé zprávy, které mají přinést čtenáři rychlou informaci o dění v dané oblasti. Další charakteristickým rysem je snaha o rozebrání problému z více stran, ale oproti Hospodářským novinám zde není takové zaměření na politickou a ekonomickou odbornost.

Kanál ČT 24 je také zaměřen, jak už z názvu je patrné, na denní aktuální zpravodajství jako v případě serveru Aktuálně.cz. Proto i přepisy těchto zpravodajských výstupů jsou zaměřeny primárně na sdělení dané aktuální informace. Nicméně kanál ČT 24 má mnoho pořadů, kde se informace mohou předkládat v různých rovinách a hlavně v přímém přenosu za přítomnosti různých přizvaných hostů. To umožňuje předkládanou informaci taktéž vidět z různých úhlů pohledu a udržovat tak objektivitu vysílání, ale ne každý pořad dostane takový prostor, aby se tam mohly řešit detailní a odborné analýzy, které občas jsou předkládány v Hospodářských novinách.

V další části této kapitoly jsem se rozhodl sestavit několik společných skupin zpravodajských výstupů jednotlivých médií a porovnat je mezi sebou. První skupinu sestavím na základě následující úvahy.

Z několika předchozích odstavců se může zdát, že na regionální politiku EU je u nás dost často nahlíženo jako na politiku neúspěšnou a jistým způsobem i zbytečnou. V návaznosti na tento pohled, bych teď rád sestavil skupinu zpravodajských výstupů, které mají snahu kohezní politiku EU vidět v jiném světle. Myslím tím takové zpravodajské výstupy, které mají snahu alespoň o vysvětlení dané

problematiky a tedy nabídnout konečnému uživateli zamýšlení se nad skutečným smyslem regionální politiky EU.

V Hospodářských novinách je pouze jedenáct článků, které jsou alespoň zaměřeny na vysvětlení problematiky čerpání dotací ze strukturálních fondů. Nicméně články, které by se přímo zabývaly vysvětlením kohezní politiky EU v obecné rovině, se zde žádné nenacházejí. Domnívám se, že vysvětlení je v tom, že Hospodářské noviny jsou médiem, které se zabývá předně ekonomickými a podnikatelskými zájmy (e.conomia 2016a) a obecný pohled na regionální politiku EU zde není prioritou. Totiž cílem Hospodářských novin již od vzniku tohoto deníku v roce 1990, bylo předávat informace o tom, jaký je směr ekonomického myšlení vlády a společnosti obecně. Hospodářské noviny publikovaly velmi mnoho různých právních předpisů a nařízení, které se přímo týkaly ekonomiky a podnikání. (Štěpánek 1999) V článku *Po rozdělení státu Hospodářské noviny sehrávaly úlohu ekonomického mostu mezi Českem a Slovenskem* z roku 1999 se autor Petr Štěpánek nikde nezmiňuje, že by tyto noviny byly zaměřeny na politické dění a na vysvětlování různých druhů politiky. Na serveru Aktuálně.cz jsem nenašel ani jeden článek zaměřený na vysvětlení jakékoliv oblasti týkající se regionální politiky EU. Z mého zkoumání článků ze serveru Aktuálně.cz spíše vyplývá, že tyto mé hledané zpravodajské výstupy jsou zaměřeny na aktuální dění kolem kohezní politiky EU. Cílem je dle mého rozboru těchto článků spíše informovat čtenáře o tom, co nového se událo v tématu kohezní politika EU, než vysvětlit jim o co vlastně v dané politice vůbec jde.

Program ČT 24 České televize má podobné zaměření jako server Aktuálně.cz, tedy jde zde především o aktuální zpravodajství. Z tohoto důvodu i na tomto zpravodajském kanálu České televize jsem nenašel jedinou zprávu, která by měla za cíl představit kohezní politiku EU v jiném úhlu pohledu než jen jako informaci o aktuálním dění v této oblasti.

Závěrem k této první tematicky zvolené skupině je potřeba říci, že pouze deník Hospodářské noviny má zpravodajské výstupy, které jsou sice zaměřeny pouze na

vysvětlování praktických kroků pro podnikatele, nicméně mají snahu pomoci čtenáři se lépe orientovat v problematice kohezní politiky EU.

PROBLÉMY S DOTACEMI

tab 4

Platí pro období od 1. 6. 2010 do 31. 12. 2015			
Druh média	Četnost zpr. výstupů	Problémy s dotacemi	Četnost v procentech
HN	305	47	15%
ČT 24	76	25	33%
Aktuálně.cz	143	64	45%

Zdroj: „ANOPRESS.CZ“

Další zvolenou skupinou zpravodajských výstupů, je skupina se společným jednotícím prvkem a to kritiky čerpání dotací ze strukturálních fondů EU. Tentokrát jsem si pomohl znovu tabulkou (tab 4), která jasně ukazuje, jak které médium se soustředí na problémy s čerpáním dotací ze strukturálních fondů EU. Samozřejmě více vypovídající je procentní vyjádření, neboť každé médium má jiný počet zpravodajských výstupů. Samozřejmě znovu s poznámkou, že neznám celkový počet všech zpravodajských výstupů. Když se tedy podíváme na kolonku „Problémy s dotacemi [%]“, vidíme zde jasnou převahu média Aktuálně.cz, které má 46 % výstupů, které se týkají nějakým způsobem problémů s dotacemi. Zahrnoval jsem tam i ty články, kde se neřeší jen korupční kauzy, ale též problémy týkající se pomalého čerpání dotací z fondů EU. Tato převaha těchto článků u serveru Aktuálně.cz se dá vysvětlit tím, že tento server píše své články způsobem, který má zaujmout širší okruh čtenářů. Na tomto serveru jsou též redaktori s větším odhodláním redaktorů upozornit na podezřelé kauzy. Tyto argumenty mohu podložit vyjádřenými čísly v tab 4.

Poslední skupinou, kterou se budu věnovat, je skupina zpravodajských výstupů, přes které média informují o obnosech peněz, které se podařilo, či nepodařilo tzv. vyčerpat z různých operačních programů, ať už se jedná o regionální operační programy, či operační programy řízené z různých ministerstev. Jde tedy konkrétně o takové zpravodajské výstupy, kde se novináři pouze zajímají o to, jak velké finance

byly proplaceny v rámci kohezní politiky v České republice a nikoliv o to, jak tyto proplacené projekty jsou efektivní.

Co se týče zpravodajských výstupů Hospodářských novin, tak zde jsem si vybral článek, který právě takovéto sdělení vyjadřuje. Článek, který se jmenuje *Instituce vyčerpaly z fondů EU 422 miliard*, vyšel 29. 7. 2014. V tomto článku je čtenář informován o obnosu peněz 422 miliard Kč v období od ledna 2008 do června 2014. Další informací bylo, že polovina těchto peněz se vyčerpala za poslední rok a půl a že nejvíc financí vyčerpalo Ředitelství silnic a dálnic. Takto stručně napsaný článek evokuje ve čtenáři pozitivní pocity, které vyplývají z uspokojení nad částkou, která je evidentně značná (Hospodářské noviny 2014). Problém však je, když přijde uvědomění, že čtenářův pocit je vyvolán pouze částečnou a zavádějící informací, neboť zde není podrobnější vysvětlení, za jaké konkrétní projekty dané peníze byly utraceny. Není zde tedy jasně patrné, zda peníze byly utraceny v souladu s cíli Evropské unie, konkrétně s cílem efektivního využití těchto prostředků pro rozvoj daného regionu ve všech oblastech, které tuto potřebu mají. Citovaný článek uvádím zde: „České instituce a firmy čerpaly v uplynulém programovém období od ledna 2008 do června 2014 z evropských strukturálních fondů 422 miliard Kč. Polovina peněz přitom byla vyčerpána za poslední rok a půl. V čele žebříčku z hlediska celkové hodnoty vyplacených dotací stojí Ředitelství silnic a dálnic ČR“ (Hospodářské noviny 2014).

Nyní přistoupím k obdobně napsanému článku ze zpravodajského webu Aktuálně.cz. Tento článek, který se jmenuje *Česko získalo z EU už o 333 miliard více, než zaplatilo*, vyšel na tomto serveru dne 12. 2. 2014. V tomto článku chci citovat jednu pasáž, která osvětlí, jakým způsobem byl článek psán. Cituji: „Celkově od vstupu do Evropské unie v květnu 2004 zaplatila Česká republika do unijního rozpočtu 342,8 miliardy korun a získala z něj 676,2 miliardy korun. Celkově tak Česko dosud získalo z EU o 333,4 miliardy korun více, než do něj odvedlo“ (Aktuálně.cz 2014b). Když se tedy podívám na tento text, tak mohu podobně jako v prvním případě říci, že pouze informuje o daných obnosech peněz, ale postrádám zde opět informaci, kterak tyto peníze byly investovány. Takže znovu

dojem z tohoto článku je na první pohled dobrý, ale pouze pro čtenáře, kteří nerozumí tolik problematice kohezní politiky EU. Tato politika totiž nemá apriorně za cíl vyčerpat co nejvíce peněz, ale investovat pouze potřebné obnosy peněz tak, aby se pomohlo s rozvojem těch oblastí EU, které zaostávají a cílit peníze do těch konkrétních odvětví regionu, kde tyto nedostatky jsou největší (Konsolidované znění smluv 2010). Prostě se soustředit především na efektivitu využití peněz, nikoliv na absolutní vyčerpané částky. Konkrétní informace o efektivním využití těchto prostředků, v tomto článku evidentně chybí a proto jsem tento zpravodajský výstup do této kategorie zařadil. Jedním z důvodů, proč tato informace není v tomto článku uvedena, je to, že server Aktuálně.cz pouze přepsal záznam České tiskové kanceláře a dále jej nerozvíjel. Pod článkem totiž není uveden žádný autor, ale pouze zkratka České tiskové kanceláře. Můj názor je, že média by měly tyto agentury využívat pouze jako základní zdroj svého textu, který by měly ale dále rozvíjet a přidat do něho nějakou svoji odbornou nadstavbu.

Když se podívám na zpravodajské výstupy kanálu ČT 24, tak si z hlediska daného tématu, volím zpravodajský výstup, který byl odvysílán dne 12. 2. 2014 a v databázi Anopress je archivován pod názvem *ČR získala vloni z rozpočtu EU o 84 mld. Kč více, než do něj odvedla*. V článku se objevuje věta, že „[č]eská republika získala vloni z rozpočtu Evropské unie zhruba o 84 miliard korun víc, než do něj odvedla.“ Tato informace znovu navozuje pocit takřkajíc dobře odvedené práce, ale zase je třeba se informovat o situaci hlouběji. Je třeba vědět, kam přesně peníze šly a jak efektivní byla tato investice v porovnání s cíli kohezní politiky EU.

4. POROVNÁNÍ KORUPČNÍCH KAUZ

Další kapitolu věnuji porovnání nejdůležitějších kauz, které se v těchto médiích řešily v mém zvoleném období. Kauzy se především zajímaly o pomalé čerpání dotací v důsledku nějakých nesrovnalostí, které objevil buď Nejvyšší kontrolní úřad ministerstva financí, nebo přímo bruselský audit. Jistou měrou se podíleli na odhalení těchto podezřelých skutečností sami redaktoři, především ze zpravodajského webu Aktuálně.cz, nebo třeba i nevládní organizace Transparency international.

4.1 Kauza Elfmark

Na Miroslava Elfmarka, ředitele sekce strukturálních fondů ministerstva vnitra bylo podáno trestní oznámení na popud Transparency international. Elfmark byl odvolán ministrem průmyslu a obchodu Martinem Kocourkem. Trestní oznámení na tohoto úředníka bylo podáno na základě důvodného podezření, že tento úředník přijal úplatek za ovlivnění výběru dodavatele zakázky na IT systém pro firmu Czechinvest, která patřila pod ministerstvo průmyslu a obchodu. Firma ITS 42 byla firma, která dříve patřila Elfmarkovi¹² a která sloužila pro převod sedmimilionového úplatku (Aktuálně.cz 2010a).

Tato kauza byla daleko více rozpracována v článku z 23. 8. 2010 *Podezření: Vysoký úředník měl brát miliony za dotace EU* na serveru Aktuálně.cz. Srovnání v souvislosti s touto kauzou, mohu udělat pouze s Hospodářskými novinami, neboť na kanálu ČT 24 se žádný zpravodajský výstup, který by informoval o kauze Elfmark, nevyskytoval.

Hospodářské noviny popisovaly kauzu způsobem velmi jednoduchým a strohým. V tomto článku, který má název *Vysoký úředník je podezřelý, že bral úplatky* a je ze dne 24. 8. 2010, nevládní organizace Transparency International má informace o porušování pravidel pro hospodaření s penězi Evropské unie na ministerstvu průmyslu a obchodu. Kvůli možné korupci podává trestní oznámení na odvolaného

¹² Posléze tato firma byla převedena na jeho otce.

ředitele sekce strukturálních fondů ministerstva Miroslava Elfmarka. Dokonce použily v jednom odstavci jako zdroj server Aktuálně.cz, z čehož tedy jasně vyplývá, že tento server byl informačně napřed a byl důvěryhodným zdrojem pro tyto noviny. Budu zde citovat jednu konkrétní pasáž tohoto zpravodajského výstupu. Tento krok učiním proto, abych nastínil konkrétní způsob informování Hospodářských novin o této kauze. V článku se píše, že „[n]evládání organizace Transparency International má informace o porušování pravidel pro hospodaření s penězi Evropské unie na ministerstvu průmyslu a obchodu. Kvůli možné korupci podává trestní oznámení na odvolaného ředitele sekce strukturálních fondů ministerstva Miroslava Elfmarka“ (*Hospodářské noviny* 2010). Jako autor je u tohoto článku uvedena tisková agentura ČTK (*Hospodářské noviny* 2010). U takto označeného článku by tato strohost byla vysvětlitelná, neboť agenturní zprávy jsou většinou takto jednoduše podávány.

Zpravodajský web Aktuálně.cz kauzu popisuje způsobem velmi podrobným a zároveň způsobem, ve kterém je patrný zájem o případ a zájem dozvědět se nové skutečnosti (Aktuálně.cz 2010a). Pomohu si znovu citací, abych podložil svůj předchozí argument. Článek, ze kterého budu citovat, se jmenuje *Podezření: Vysoký úředník měl brát miliony za dotace EU* a je ze dne 23. 8. 2010. Tento článek začíná slovy: „Praha - Až do minulého týdne měl na starosti posuzování žádostí o evropské peníze na ministerstvu průmyslu. Nyní je v podezření, že za zprostředkování zakázky dostal úplatek ve výši sedmi milionů. Protikorupční organizace Transparency International už podle informací Aktuálně.cz podala na Miroslava Elfmarka, jenž byl ředitelem ministerské sekce strukturálních fondů, trestní oznámení“ (Aktuálně.cz 2010a).

V tomto porovnání kauzy Elfmark je možné jasně vidět rozdíl v informování Hospodářských novin a serveru Aktuálně.cz. Zatímco Hospodářské noviny přepíší pouze agenturní zprávu ČTK, tak server Aktuálně.cz se snaží rozšířit informace o této kauze o další souvislosti.

4.2 Kauza Drobil

Koncem roku 2010 se Evropská komise začala zajímat o českou kontrolu nad evropskými penězi mířícími do operačního programu Životní prostředí. Bylo podezření na korupci při zadávání veřejných zakázek. Evropská komise žádala české úřady o popis postupu při šetření této kauzy. Dále zdůraznila, aby fondy EU byly využívány efektivně a průhledně. Tato kauza se týká tedy ministerstva životního prostředí, které v tomto období vedl Pavel Drobil (Aktuálně.cz 2010b). Můj popis této kauzy vychází ze dvou článků, po jednom v Hospodářských novinách a po jednom ze serveru Aktuálně.cz. Zajímavý postřeh je ten, že tyto články jsou de facto opsány jeden od druhého, ale s tím, že teď využil informace Hospodářských novin server Aktuálně.cz. V případě kauzy Elfmark, kterou jsem popisoval v předešlé kapitole, byl tento informační přesun pouze částečný, ale veden opačným směrem. Pokud se tedy mám vyjádřit ke způsobu psaní článků v této kauze, pak mohu říci, že styl Hospodářských novin je velmi podobný stylu zpravodajského webu Aktuálně.cz. Tento styl je založen hlavně na informacích z rozhovoru s tiskovým mluvčím zastoupení Evropské komise v ČR Martinem Staškem.

Nyní se pokusím opět ocitovat některé pasáže z obou zpravodajských výstupů, abych potvrdil výše uvedené informace. Nejprve ocituji pasáž z článku od Hany Škodové z Hospodářských novin. Článek se jmenuje *Kvůli Drobilovi přijede kontrola z EU*. Cituji: „Podle informací HN se navíc hned v lednu do Prahy chystají evropští kontroloři, aby prověřili čerpání peněz z operačních programů. "Evropská komise požádala ministerstvo životního prostředí o podrobnější informace k údajné kauze na Státním fondu životního prostředí," řekl včera HN tiskový mluvčí Zastoupení Evropské komise v ČR Martin Stašek“ (Škodová 2010). Následně vkládám další citaci stejné informace v podání serveru Aktuálně.cz. Cituji: „Podle informací HN se navíc hned v lednu do Prahy chystají evropští kontroloři, aby prověřili čerpání peněz z operačních programů. "Evropská komise požádala ministerstvo životního prostředí o podrobnější informace k údajné kauze na Státním fondu životního prostředí," řekl HN tiskový mluvčí zastoupení EK v ČR Martin

Stašek“ (Aktuálně.cz 2010b). Z tohoto porovnání citací, mohu vyvodit, že nejen informace z hlediska obsahového je stejná, ale prakticky i forma je skoro totožná. Je vidět, že tato média jsou sice na sobě nezávislá, ale občas na sebe odkazují.

Kanál ČT 24 má také jeden příspěvek k tomuto případu. Je to rozhovor moderátorky Daniely Drtinové v diskusním pořadu Interview ČT 24 s Evou Tylovou, která pracovala jako ředitelka Inspekce životního prostředí v době, kdy byl ministrem životního prostředí Martin Bursík. V tomto rozhovoru moderátorka vede Evu Tylovou cestou k zodpovězení otázky, jak je možné, že se může ztratit podvodem ze Státního fondu životního prostředí bezmála půl miliardy korun. Na tomto případě je zajímavé, že obvykle v kauzách týkajících se podezření ze zneužití fondů Evropské unie přestává být respektováno pravidlo presumpce neviny. Tento případ byl totiž zatím jen ve fázi podezření ze spáchání trestného činu, a přesto moderátorka tohoto pořadu bez obalu hovoří už o naplnění skutkové podstaty trestného činu. Když se znovu vydám cestou citace uvedeného rozhovoru, potvrdím tím výše uvedenou skutečnost, že tedy moderátorka Daniela Drtinová vysloveně chtěla po hostu pořadu odpovědět na to, jakým způsobem jde přesunout peníze z evropských fondů na nelegální účely. V pořadu *Interview ČT24* ze dne 20. 12. 2010, kde tento rozhovor probíhal, Daniela Drtinová, moderátorka pořadu, se zeptala: „Zeptám se Vás tedy úplně přesněji. Je to tedy možné stáhnout ze Státního fondu v uvozovkách stáhnout půl miliardu do sfér směrem k politickým stranám a podobně? Je to technicky možné tím mechanismem umožnitelné?“

4.3 Kauza Dobeš

Ministr školství Josef Dobeš je v jednom z článků Hospodářských novin ze dne 28. 2. 2011 kárán zástupcem Evropské komise Szilárdem Tamásem, že Česká republika může přijít o většinu peněz v rámci operačního programu Vzdělání a konkurenceschopnost, pokud nezačne rychleji čerpat tyto prostředky. Důvodem pomalého čerpání bylo podle Jaroslava Kuby, ředitele sekce zabývající se evropskými penězi, změny v obsazování úřednických postů. Úředníci totiž neměli tolik zkušeností s úřednickou praxí zabývající se evropskými dotacemi. V článku se

k tomu též vyjadřují bývalí zaměstnanci ministerstva, kteří kritizují současný postup a zpoždění plánu, dle kterého se měly peníze přerozdělovat. Článek, který zde popisují, se jmenuje *Dobešův úřad nestihá čerpat eurodotace* a vyšel dne 28. 2. 2011. Uvedu zde následující citaci: „Za špatné čerpání už Dobešův úřad pokárali i evropští úředníci. Na prosincovém jednání monitorovacího výboru k programu Vzdělání pro konkurenceschopnost zástupce EK Szilárd Tamás varoval, že Česku reálně hrozí, že o část peněz přijde“ (Kalenský 2011).

V seznamu mých vyhledaných článků na zpravodajském webu Aktuálně.cz, se Dobešova kauza objevuje až dne 29. 12. 2011, kde v článku *EU zastaví tok miliard do českého školství, má výhrady*, je popisován audit Evropské komise, který shledal nesrovnalosti v zadávání veřejných zakázek. Konkrétně audit odhalil chyby v kontrolním systému a také v projektech čerpaných z operačního programu Vzdělávání a konkurenceschopnost. Náměstek ministra pro evropské záležitosti Michal Zaorálek vysvětlil, že problémy jsou způsobeny minulým vedením a že už se pracuje na jejich odstranění. Ministerstvo bylo také v článku kritizováno, že již se na postu manažera pro evropské fondy vystřídalo pět lidí, což není zrovna dobré pro udržení nějaké dlouhodobější koncepce (Aktuálně.cz 2011). Cituji: „Praha - Evropská unie zřejmě dočasně zastaví proplácení dotací pro ministerstvo školství. Audit Evropské komise totiž zjistil chyby v zadávání veřejných zakázek. Audit odhalil pochybení při čerpání peněz z programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Z něj může Česká republika čerpat až 53 miliard korun“ (Aktuálně.cz 2011). Tento úryvek ze serveru Aktuálně.cz jsem vybral záměrně, neboť je zacílen na výše popisovaný audit.

Zajímavým fenoménem, kterého jsem si všiml v souvislosti s touto kauzou, je, že právě na zpravodajském webu Aktuálně.cz je tato kauza velmi často zmiňována. Od 29. 12. 2011 do 14. 3. 2012 vyšlo na serveru Aktuálně.cz celkem 14 článků, kde vévodil pan ministr Dobeš a jeho kauza s pomalým a neprofesionálním čerpáním dotací z fondů EU.

Když se podívám na další dvě média, o která se zajímám, tak zjišťuji, že Hospodářské noviny těchto článků uveřejnily pouze pět a program České televize

ČT 24 měl pouze čtyři zpravodajské výstupy související s aférou ministra školství Josefa Dobeše. Vysvětlení tohoto nepoměru v informování o této kauze vidím v evidentní snaze celé redakce Aktuálně.cz o investigativní žurnalistiku. Tato forma novinářské práce vyžaduje větší úsilí vložené do hledání souvislostí, které pak navyšují obsah daného tématu, a tím se automaticky navyšuje počet článků. Jednoduše řečeno je evidentní už jen z porovnání počtu jednotlivých zpravodajských výstupů, které byly zacíleny na kauzu Dobeš, že tato kauza byla daleko více sledovaným předmětem zájmu u serveru Aktuálně.cz, než u ostatních sledovaných médií.

První zpravodajský výstup kanálu ČT 24 v souvislosti s touto kauzou byl promítán v pořadu Události, komentáře dne 5. 4. 2011. Do studia byl pozván Jakub Hodinář, první náměstek ministra školství. Ze Štrasburku pak informoval na dálku o situaci europoslanec Jan Březina z KDU - ČSL. Prvně jmenovaný samozřejmě obhajoval kroky ministerstva a sliboval zlepšení situace. Pan europoslanec Březina se spíše snažil hájit zájmy České republiky z širšího pohledu EU. Je zde tedy vidět jistá provázanost EU s jedním členským státem, tedy Českou republikou. Touto provázaností myslím možnost spolupráce prostřednictvím například auditů Evropské komise, které přišly na mnoho nedokonalostí v administrativě na ministerstvu školství. Ovšem jsou to pouze jistá doporučení a výsledky těchto auditů nejsou pro ČR závazné, nicméně by tak Česko riskovalo ztrátu mnoha miliard z evropských strukturálních fondů. Moderátor pořadu *Události, komentáře* ze dne 5. 4. 2011 Jakub Železný, na úvod relace řekl: „Umění dosáhnout na peníze z evropských fondů je, zdá se, pro Česko trvalou noční můrou. Ministerstvu školství hrozí, že přijde o miliardy z Evropské unie. Dotace na vzdělávání by měli do Prahy přijet prověřovat i bruselští úředníci. Podle informací ČT ale do Prahy směřuje ze sídla EU také dopis, který už čerpání prostředků z programu Výzkum a vývoj pro inovaci úplně zastavuje.“ Po tomto prohlášení následoval rozhovor, který jsem popsal výše.

V těchto zpravodajských výstupech, které jsem zde popisoval je hlavním tématem nespokojenost Evropské komise, nebo už přímo její audit. V článku z

Hospodářských novin, který byl první mezi všemi výstupy v této kauze, se rozvíjí taková myšlenka, že chyba je zapříčiněná přílišnou fluktuací administrativních pracovníků a tím nezbyvá dostatek času na zapracování nových lidí. Tuto myšlenku vyjádřil jednak ředitel sekce pro evropské fondy na ministerstvu školství Jaroslav Kuba, tak též sám ministr školství Josef Dobeš. Ve zpravodajských výstupech z médií ČT 24 a serveru Aktuálně.cz je vidět soustředěnost autorů již na proběhlý audit Evropské komise, o němž se tyto výstupy mimo jiné zmiňují. Informace, které jsou lépe propojené se skutečností, dává jednoznačně v tomto případě program ČT 24, který teoretické informace o zastavení čerpání evropských fondů doplňuje ještě o praktický dopad na některé projekty, mj. pozastavení výstavby plzeňské Techmanie. Tento způsob informování jistě přinese danému zájemci o informaci hlubší pochopení souvislostí, než jen suché konstatování o tom, jak je nepříjemné pozastavení evropských dotací díky nekvalitně fungující administrativě na ministerstvu školství.

4.4 Kauza Rath

Když se podívám na tuto známou kauzu, začnu jako obvykle článkem z Hospodářských novin. Vybraný článek se jmenuje *Systém Rath: podezřelá zakázka za 3,5 miliardy*. Je to článek z 18. 5. 2012 (Blažek 2012).

Hejtman Rath je v tomto článku vyobrazen jako někdo, kdo vytvořil síť loajálních lidí, kteří mu vytvářeli prostředí k tunelování části peněz z Evropských fondů. Článek popisuje klíčovou roli firmy ML Complet, které šéfovala Lucie Novanská, na níž byla též uvalena vazba. Jednalo se o předraženou zakázku na opravy zámku v Buštěhradu. Firma ML Complet zajišťovala výběrové řízení pro zakázky vypisované Středočeským krajem. Bylo jich celkem 43 s celkovým objemem investovaných peněz bezmála jedné miliardy korun (Blažek 2012). Ukázku z tohoto článku uvádím zde: „David Rath dokázal stvořit dokonale uzavřený svět: podmínky pro rozhodování o tom, kdo bude ve středních Čechách stavět nemocnice nebo opravovat silnice, připravovaly jen čtyři firmy. Navzájem propojené a ovládané

Rathovými lidmi. HN spočítaly, že během Rathovy vlády měly tyto firmy vliv nejméně na 159 zakázek v hodnotě 3,45 miliardy“ (Blažek 2012).

Pan doktor Rath měl tuto síť „svých“ lidí tak dobře organizovanou, že dokonce měl tzv. pod palcem i společnosti, které prováděly losování firem, které se mají dostat do užšího výběru na zakázku. Dnes tento způsob výběru firem pro danou zakázku, je již zakázaný (Blažek 2012).

Zajímavý článek o hospodaření pana Ratha v souvislosti s evropskými dotacemi, vyšel na zpravodajském serveru Aktuálně.cz už 18. 4. 2011. Tento článek s názvem *Kalousek pozastavil evropské peníze pro Rathův kraj*, hovoří o pozastavení proplácení peněz z evropských fondů na zakázky, které byly realizovány ve středočeském kraji. Jednalo se zde především o zakázky do středočeských nemocnic a také mimo jiné do nemocnice v Kladně, která o rok později též figurovala v kauze Davida Ratha. Důvod pozastavení proplácení evropských peněz od ministerstva financí, byl v neefektivním nakupování předražených zařízení, které bylo předraženo někdy až o 50 % větší sumou, než uváděly oficiální katalogy (Aktuálně.cz 2011c). Pasáž z tohoto článku uvádím zde: „Důvodem ministerského zásahu jsou pochybnosti o tom, jestli řídicí orgán Regionálního operačního programu Střední Čechy dostatečně kontroluje, jak jsou konkrétní projekty efektivní. Kalouskovi úředníci tak fakticky vyzvali hejtmana Ratha, ať přesvědčí, že jeho kontrola funguje bez chyby“ (Aktuálně.cz 2011c).

Když tedy porovnáám tato dvě média, kterými jsem se zatím zabýval, mohu poukázat, že server Aktuálně.cz v tomto konkrétním případě informoval o jisté nedůslednosti v kontrole zakázek dotovaných eurofondy už v dubnu 2011. Bylo to tedy přibližně rok předtím, než vypukla kauza Rath.

Kauze Rath se věnoval i pořad televizní stanice ČT 24 Hyde park, který se vysílal dne 21. 5. 2012, tedy řádově dny po prvotním podezření pana doktora Ratha z korupčního jednání. V tomto pořadu jako hlavní host vystupoval tehdejší místopředseda strany ČSSD pan Jiří Dienstbier. Otázky, na které musel odpovídat, byly většinou pokládány z řad veřejnosti, neboť tento typ pořadu je takto nastaven.

Moderátor Daniel Takáč má zde úlohu nasměrovat otázku tak, aby byla lépe pochopitelná a aby se odpovědělo pokud možno i na všechny podotázky.

Co se týče tématu daného rozhovoru tak diváci se v souvislosti s kauzou Davida Ratha ptali pana místopředsedy například na to, jak tato kauza může poškodit ČSSD a jaký pan Dienstbier měl a má pohled na Davida Ratha. Jeden příklad dotazu uvádím pro ilustraci v citaci, kterak moderátor Daniel Takáč přečetl jeden z dotazů: „Na chatu další otázka dnešního Hyde Parku, Carx: „Proč jste Ratha jako strana tak rychle hodili přes palubu v době, kdy ani Sobotka neměl jako předseda imunitního výboru přečteny policejní dokumenty? Natolik věříte policii, anebo jste tušili, jak se ve středních Čechách hospodaří a využili příležitosti?“ Následovala obhajoba pana místopředsedy Dienstbiera a rozhovor pokračoval dále. Na tomto úryvku z tohoto pořadu, jsem chtěl ukázat, jakým způsobem pořad probíhá. Hlavní slovo v tomto pořadu mají diváci.

Záleží tedy skutečně na divákovi, jaké otázky pokládá a také jak je pokládá. V průběhu tohoto dialogu bylo například možné slyšet diváka, který se do studia dovolal po skypu a který před položením otázky, využil tento prostor k tomu, aby pana Dienstbiera vychválil jako jednoho z nejvíc seriózních politiků v Česku. Tento typ diváků samozřejmě mohl sociální demokracii prospět veřejnou reklamou právě v okamžiku, kdy to potřebovala asi nejvíce.

Když srovnám jednotlivá rozebíraná média, mohu říci, že v tomto konkrétním pořadu České televize může každý svobodně položit otázku což je evidentně výhoda. Mohu tedy tento typ pořadu považovat za pořad, kde je zastoupeno více prvků demokratičnosti. Nevýhoda však je, že tato demokratičnost může mít za následek vedení příliš laickým a nezkušeným divákem, který často může být zaujat na tu či onu stranu. Nicméně možnost svobodné volby otázek pro širší okruh diváků je zde zřejmá. Výběr otázek samozřejmě je jistě filtrován, ale ze struktury otázek mohu říci, že jsou filtrovány kvalitně v tom smyslu, že zde není upřednostňován žádný jednotlivý názorový směr. Samozřejmě při volání přímo do studia není ani možno tyto hovory nějak předem členit a vybírat z nich názorově vyvážené.

5. ZÁVĚR

Jako referenční body pro porovnání výsledků mé práce jsem si zvolil oficiální cíle kohezní politiky EU. Abych mohl dále zhodnotit mé dosažené výsledky, nejprve tyto body znovu připomenu. Cíle kohezní politiky Evropské unie se dělí na obecné a konkrétní. Obecný cíl této politiky EU je zajistit podporu těm regionům, které jsou nějakým způsobem znevýhodněny, nebo v nějaké oblasti zaostávají. Konkrétní cíle jsou vždy stanovovány na jednotlivá strategická období. Já jsem v mé práci pracoval s daty, ve kterých se mísila dvě strategická období. Jedno strategické období bylo stanoveno od roku 2007 do roku 2013 a další období je stanoveno od roku 2014 do roku 2020. Pro první období tzv. Lisabonské strategie, platily cíle kohezní politiky EU, které se zaměřovaly na politiku zaměstnanosti, hospodářský růst a na inovaci v podnikatelské oblasti. Druhé období se zaměřovalo na výzkum, technologický vývoj a na podporu malých a středních podniků.

V mé analýze daných zpravodajských výstupů, jsem došel k závěru, že se ve vybraných médiích velmi málo zdůrazňuje a vysvětluje úloha kohezní politiky. Vysvětlující články o této problematice chybí. Média se spíše zaměřují na různé korupční kauzy, nebo na problémy s čerpáním dotací a na informování jaký obnos peněz již byl vyčerpán a jaký obnos se ještě musí dočerpát.

V mé práci jsem pracoval se třemi médii. Byly to Hospodářské noviny, server Aktuálně.cz a kanál České televize ČT 24. Na začátku mé analýzy zpravodajských výstupů jsem se zaměřil na jejich četnost. V mém zvoleném období tedy od 1. 6. 2010, kdy se změnila vláda ČR, do 31. 12. 2015 jsem zjistil, že nejvíce ZV měly Hospodářské noviny, pak následoval zpravodajský server Aktuálně.cz a na posledním místě v této kategorii se umístil kanál České televize ČT 24. Hospodářské noviny jako deník, který je zaměřen na ekonomické a podnikatelské prostředí měl nejvíce zpravodajských výstupů mimo jiné proto, neboť poskytuje čtenáři celkem dobrý servis ve vysvětlování postupů, kterak podnikatel může čerpat dotace směřované z Bruselu v rámci kohezní politiky. Kdybych byl tázán, které z médií mi umožní co nejvíce proniknout do mechanismů fungování kohezní

politiky v té konečné praktické fázi, pak bych po této mé analýze jistě řekl, že Hospodářské noviny. Ne tak dobrou zprávou pro Hospodářské noviny, bylo zjištění faktu, že tento deník měl nejvíce negativních zpravodajských výstupů. Tyto články byly tematicky zaměřeny především na kritiku čerpání ze strukturálních fondů.

V další fázi mé práce jsem se zaměřil na roztřídění jednotlivých zpravodajských výstupů do čtyř kategorií. Jednalo se o kategorie neutrální ZV, neutrální ZV s argumentací, pozitivní ZV a negativní ZV. Neutrálních ZV vyšlo suverénně nejvíce u Hospodářských novin, nicméně u tohoto deníku je největší počet článků o kohezní politice absolutně, tudíž to není až tolik vypovídající. Více vypovídající bylo procentní vyjádření podílu článků s argumentací vůči celkovému počtu ZV související s kohezní politikou u daného média. V tomto ohledu skončil nejlépe televizní kanál ČT 24 se 74 % podílem článků s argumentací vůči celkovému počtu ZV souvisejících s kohezní politikou. Další plus pro kanál České televize ČT 24 je po mé analýze především to, že se tento televizní kanál představuje jako médium, které nemá žádný ZV hodnocený pozitivně, nebo negativně. Pro kanál ČT 24 to představuje tedy to, že Česká televize v období od 1. 6. 2010 do 31. 12. 2015 měla své zpravodajské výstupy zaměřeny neutrálně. Daná fakta vypovídají o kanálu ČT 24 jako o médiu, které s neutrálním přístupem nejčastěji argumentačně hodnotí vysílané informace.

Specifikum zpravodajského serveru Aktuálně.cz bylo, že se tento server ve větší míře zajímal o různé kauzy a tyto podávané informace vycházely z hlubších souvislostí. Zároveň si tento zpravodajský server nevedl špatně ani v kritériích pozitivní a negativní zpravodajské výstupy. Po mé analýze měl pouze jeden pozitivní a jeden negativní zpravodajský výstup. To nasvědčuje tomu, že toto médium je celkem informačně bohaté, argumentačně silné a zároveň tyto informace podává způsobem převážně neutrálním. Silnější argumentace je potvrzena tím, že téměř dvě třetiny daných zpravodajských výstupů jsou v kolonce zpravodajské výstupy s argumentací. A v tomto ohledu skončil na druhém místě za zpravodajským kanálem ČT 24.

Ve druhé části mé analýzy jsem se zaměřil na porovnání zpravodajských výstupů, které jsou si nějak tematicky podobné. Zaměřil jsem se například na vyhledání jednotlivých zpravodajských výstupů, které by se nějak pokoušely vysvětlovat kohezní politiku v obecnější rovině, aby byla více srozumitelná. Došel jsem k závěru, že vysvětlovací zpravodajské výstupy chybějí. Nicméně Hospodářské noviny v daném období publikovaly alespoň články, které vysvětlují procesy, které se týkají praktické části nakládání s evropskými penězi.

Další zpravodajské výstupy, na které jsem se zaměřil, byly zpravodajské výstupy, které souvisely s problémy s dotacemi. Toto zaměření přineslo výsledky takové, že mohu konstatovat, že nejvíce zpravodajských výstupů s tímto tématem měl zpravodajský web Aktuálně.cz. Tohle číslo vyjádřené procentuálně je 45 %. Jedná se o počet těchto článků vydělené počtem všech článků na tomto serveru s tematikou kohezní politiky, vynásobené číslem sto. Toto procentuálně vyjádřené číslo je nejvyšší v porovnání s ostatními dvěma médii.

V poslední části mé práce jsem porovnával různé kauzy z pohledu mých vybraných médií. Zabýval jsem se čtyřmi známými kauzami v tomto téměř šestiletém období. Byly to kauzy pana Miroslava Elfmarka, který zastával funkci ředitele sekce strukturálních fondů ministerstva vnitra. Pak kauza Pavla Drobila bývalého ministra životního prostředí. Kauza ministra školství Josefa Dobeše a konečně nejvíce známá kauza bývalého hejtmana Davida Ratha.

Kauza Miroslava Elfmarka byla popisována velmi rozdílně v Hospodářských novinách oproti serveru Aktuálně.cz. Hospodářské noviny popisovaly kauzu velmi jednoduše a stroze, zatímco server Aktuálně.cz se zajímal o tuto věc daleko podrobněji.

V kauze Drobil, bylo patrné, že ačkoliv jsou Hospodářské noviny a Aktuálně.cz na sobě nezávislé, tak od sebe často přebírají informace. V tomto případě server Aktuálně.cz využil informace a dokonce použil i shodné formulace, které již napsaly Hospodářské noviny.

Zajímavá informace v souvislosti s kauzou Dobeš byla, že server Aktuálně.cz měl suverénně nejvíce zpravodajských výstupů na dané téma. Těchto zpravodajských výstupů měl server Aktuálně.cz čtrnáct. Hospodářské noviny pouze pět a ČT 24 jen čtyři.

Co se týče kauzy Rath, tak zde bylo například zajímavé, že vyšel už v dubnu 2011 článek na serveru Aktuálně.cz, kde ministr financí Kalousek požaduje kontrolu hospodaření s evropskými penězi ve Středočeském kraji. Už tehdy byly pochybnosti o zakázkách, které řešil tento kraj. Tyto pochybnosti byly následně potvrzeny a začala známá aféra s hejtmanem Středočeského kraje Davidem Rathem.

6. SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY

Aktuálně.cz (2010a). *Podezření: Vysoký úředník měl brát miliony za dotace EU* (<http://aktualne.centrum.cz/domaci/kauzy/clanek.phtml?id=675388>, 28. 3. 2016)

Aktuálně.cz (2010b). *Tisk: O eko-fond kvůli kauze Drobil zajímá Brusel* (<http://aktualne.centrum.cz/domaci/kauzy/clanek.phtml?id=686401>, 26. 4. 2016)

Aktuálně.cz (2011). *EU zastaví tok miliard do českého školství, má výhrady.* (<http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=726945>, 31. 3. 2016)

Aktuálně.cz (2011b). *Porcování 21 miliard v kraji kmotrů zasáhla korupce.* (<http://aktualne.centrum.cz/domaci/kauzy/clanek.phtml?id=694971>, 9. 4. 2016)

Aktuálně.cz (2011c). *Kalousek pozastavil evropské peníze při Rathův kraj.* (<http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=697540>, 12. 4. 2016)

Aktuálně.cz (2013). *Česko získalo z Evropské unie rekordní množství peněz* (<http://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/ceska-ekonomika/cesko-ziskalo-z-evropske-unie-rekordni-mnozstvi-penez/r~i:article:769469/>, 24. 3. 2016)

Aktuálně.cz (2014a). *FOTO Pachuť tučných let. Tak Česko utrácí miliardy z EU* (<http://zpravy.aktualne.cz/deset-tucnych-let-dotaci-z-evropskych-fondu/r~e0fbb76ccec811e3b26d002590604f2e/>, 24. 3. 2016)

Aktuálně.cz (2014b). *Česko získalo z EU už o 333 miliard více, než zaplatilo.* (<http://aktualne.centrum.cz/ekonomika/penize/clanek.phtml?id=801411>, 16. 4. 2016)

ANOPRESS IT (2016). (www.anopress.cz, 15. 3. 2016)

Blažek, Vojtěch (2012). *Police podruhé zatkla donedávna mocného úředníka.* *Hospodářské noviny* 18. 5. 2012, s. 1

e.conomia (2016a). *Hospodářské noviny*. (<http://economia.ihned.cz/produkty-a-sluzby/hospodarske-noviny/>, 22. 3. 2016)

e.conomia (2016b). *Aktuálně.cz*. (<http://economia.ihned.cz/produkty-a-sluzby/aktualne-cz/>, 22. 3. 2016)

Euroskop.cz (2005-2016). *Regionální politika* (<https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>, 28. 2. 2016)

Evropská komise (2016). *Regionální politika*. (http://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/what/investment-policy/, 19. 4. 2016)

Evropská unie (2015) *Dějiny Evropské unie*. (http://europa.eu/about-eu/eu-history/1960-1969/1968/index_cs.htm, 22. 3. 2016)

Hospodářské noviny (2010). Vysoký úředník je podezřelý, že bral úplatky. 24. 8. 2010, s. 6

Hospodářské noviny (2011). Dobešův úřad nestíhá čerpat eurodotace. 28. 2. 2011, s. 4

Hospodářské noviny (2012a). Policie podruhé zatkla donedávna mocného úředníka. 4. 7. 2012, s. 3

Hospodářské noviny (2014). InSTITUTE vyčerpaly z fondů EU 422 miliard. 29. 7. 2014, s. 14

Komise Evropských společenství (2007). *SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ „Členské státy a regiony provádějí Lisabonskou strategii pro růst a zaměstnanost prostřednictvím politiky soudržnosti EU na období 2007–2013“*. (Brusel 2007)

Konsolidované znění smluv (2010). (http://europa.eu/pol/pdf/consolidated-treaties_cs.pdf#nameddest=article162, 22. 3. 2016)

Laissy, Anna – Paula (2008). *Práce pro regiony. Regionální politika EU 2007 – 13. (CEC DG REGIO)*

Novotná, Martina (2007). *Regionální politika EU*. (Ostrava: VŠB – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, Ekonomická fakulta)

RADIOTV (2008). *ČT 24 vysílá již tři roky*. (http://www.radiotv.cz/p_tv/t_obecne/ct24-vysila-jiz-tri-roky/, 23. 4. 2016)

Regionální politika (2014a). *Historie politiky* (http://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/what/history/, 3. 3. 2016)

Regionální politika (2014b). *Priority na rok 2014 – 2020*. (http://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/how/priorities, 5. 3. 2016)

R Sever-Ústecký kraj (2016). *Kušnierz, Markvart, Kotlanová a Kouda jsou vinni, rozhodl soud v kauze ROP Severozápad*

(http://www.rozhlas.cz/sever/informacezeseveru/_zprava/kusnierz-markvart-kotlanova-a-kouda-jsou-vinni-rozhodl-soud-v-kauze-rop-severozapad--1596359, 11. 4. 2016)

Stejskal, Jan – Kovárník, Jaroslav (2009). *Regionální politika a její nástroje*. (Praha: Portál)

Stropnický, Matěj (2005). Co se stalo hospodářkám. *Literární noviny* 7. 11. 2005, s. 1

Škodová, Hana (2010). Kvůli Drobilovi přijede kontrola z EU. *Hospodářské noviny* 22. 12. 2010, s. 2

Štěpánek, Petr (1999). Po rozdělení státu Hospodářské noviny sehrávaly úlohu ekonomického mostu mezi Českem a Slovenskem. *Mosty: česko-slovenský týždenník*. 1999, roč. 8, č. 48, s. 6

7. RESUMÉ

The thesis of this work is an agenda of the European Union in Czech media – the case of cohesion policy. There are three specific media dealt with in this work. It concerns the *Hospodářské noviny* newspapers,¹³ as a representative of printed media, the "Aktuálně.cz" server, as a representative of internet media, and the ČT 24 TV channel as a representative of television. The work uses the news outlets from these media during the period from 1st June 2010 to 31st December 2015.

The first part of the work discusses the cohesion policy of the EU and its general and specific objectives. General objectives of the cohesion policy of the EU are established in the contracts on European Union and in the contract on functionality of the European Union. Specific objectives are addressed for the individual strategic periods. This work focuses on two strategic periods. The first period discussed is from 2007 to 2013, and the second one from 2014 to 2020.

In the next part of the work explains the performed analysis, which was based on the Anopress.cz internet database, where the news outputs were searched for. These news outputs were further sorted according to the selected criteria into the categories of neutral news outputs, neutral with argumentation, positive, and negative. The frequency of the individual news outputs was determined and examples of analysis of each category were provided.

The work also discusses specifics of the individual media used, and also the analyses of the individual, thematically similar news outputs and corruption cases. For these news outputs, differing information by various media is compared, and the quotations of the given news outputs are provided.

The conclusion is that neither medium explains, in any of its news output, the official objectives of the EU cohesion policy. The *Hospodářské noviny* newspapers contain enough news outputs which at least provide an explanation for the entrepreneurs of the ways of reaching some money from European funds.

¹³ Economic newspapers

The Aktuálně.cz server is specific by the fact that it pays more attention to corruption cases and it tries to perceive things in the broader context.

Česká televize has neither positive nor negative news output in the examined period, and it has the biggest ratio of neutral outputs, compared to the total number of its news outputs, relating to the cohesion policy.